

NOTA DE FUNDAMENTARE

Secțiunea 1

Titlul proiectului de act normativ

Hotărâre privind acordarea unor ajutoare excepționale producătorilor agricoli, crescători de animale din sectoarele suin și avicol

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii actului normativ

2.1. Sursa proiectului de act normativ: Regulamentul delegat (UE) 2022/467 al Comisiei din 23 martie 2022, de acordare a unor ajutoare excepționale de adaptare producătorilor din sectoarele agricole la inițiativa Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale

2.2. Descrierea situației actuale

Invadarea Ucrainei de către Rusia în luna februarie 2022 are un impact deosebit de grav asupra sectoarelor suin și avicol care s-au confruntat și încă se confruntă cu o criză economico – financiară cauzată în special de creșterile semnificative ale prețurilor la energia electrică, gaze naturale și furaje, în exploatațile comerciale.

Situația actuală determinată de creșterea prețului pe piață la energia electrică cu aproximativ 20 %, la gaze naturale cu aproximativ 25 – 30 % și la furaje cu aproximativ 25 – 35 %, are un impact important implicat în creșterea costurilor de producție și în creșterea prețurilor medii de vânzare a cărnii de porc, a cărnii de pasăre și ouălor situație ce face ca sectoarele suin și avicol să fie extrem de afectate din punct de vedere financiar având în vedere că, cele două inputuri, respectiv, energia electrică și gazele naturale sunt considerate a fi foarte importante pentru a susține buna funcționare a fermelor de creștere și reproducție a suinelor, precum și a fermelor de reproducție, incubatie și creștere a păsărilor, atât pe timp de iarnă prin încălzirea adăposturilor, cât și în timpul verii, prin ventilarea halelor.

Totodată, majorările semnificative de prețuri pentru cele două inputuri au pus și pun în pericol producția zootehnică, fermierii neputând compensa prin creșterea prețului de vânzare a cărnii de porc, cărnii de pasăre și a ouălor majorarea costurilor de producție, astfel, fiind în imposibilitatea de a-și mai continua activitatea.

În ceea ce privește sectorul suin, în luna mai a anului 2022 prețul mediu la carnea de porc a fost de 174,18 euro/100 kg carcasă în comparație cu aceeași perioadă a anului 2021, când prețul mediu la carnea de porc a fost de 142,02 euro/100 kg, înregistrându-se o creștere semnificativă de aproximativ 23 %.

În ceea ce privește sectorul avicol, în luna mai a anului 2022 prețul mediu la carnea de pasăre a fost de 204,32 euro/100 kg carcasă în comparație cu aceeași perioadă a anului 2021, când prețul mediu la carnea de pasăre a fost de 145,73 euro/100 kg, înregistrându-se o creștere semnificativă de aproximativ 40 %.

De asemenea, în luna mai a anului 2022 prețul mediu la ouă consum a fost de 135,56 euro/100 kg, în comparație cu aceeași perioadă a anului 2021, când prețul mediu la ouă consum a fost de 97,97 euro/100 kg, înregistrându-se o creștere semnificativă de aproximativ 39 %.

Față de situația actuală în care invadarea Ucrainei de către Rusia începând cu 24 februarie 2022 are un impact negativ puternic asupra fermierilor din Uniunea Europeană, pentru a reacționa eficient s-a adoptat o

măsură de acordare a unor ajutoare fermierilor din sectoarele afectate, stabilită prin dispozițiile Regulamentului delegat (UE) 2022/467 al Comisiei din 23 martie 2022, de acordare a unor ajutoare excepționale de adaptare producătorilor din sectoarele agricole, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene seria L 96 din 24 martie 2022.

În condițiile date, criza generată de războiul din Ucraina va avea probabile consecințe viitoare grave asupra aprovizionării cu produse agricole, inclusiv carne de porc, carne de pasăre și a ouă conducând la reduceri de flux comercial prin blocarea exporturilor în statele implicate în conflict, mărimi semnificative de prețuri, care se adaugă la prețurile deja în creștere, cu impact și asupra producătorilor agricoli autohtoni.

Din aceste considerente, este necesar să se adopte măsuri de instituire a unor scheme de acordare a unor ajutoare excepționale producătorilor agricoli, crescători de animale din sectoarele suin și avicol, pentru resurse financiare angajate începând cu data de 24 februarie 2022.

Ajutorul excepțional în domeniul zootehnic și vegetal a fost notificat la Comisia Europeană prin Notificarea nr.872/30.06.2022.

2.3. Schimbări preconizate

Scopul prezentei măsuri îl reprezintă acordarea unor ajutoare excepționale de adaptare pe baza unor scheme de susținere financiară, producătorilor agricoli, crescători de animale, din sectoarele suin și avicol, în vederea realizării obiectivelor de utilizare eficientă a resurselor, gestionarea nutrienților și aplicarea unor metode de producție favorabile mediului și climei, pentru susținerea activității de creștere a animalelor în anul 2022, prin compensarea pierderilor generate de creșterea prețurilor la furaje, energie electrică și gaze naturale.

Beneficiarii din sectorul zootehnic sunt crescători de suine sau păsări, persoane fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale constituite potrivit Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 44/2008 privind desfășurarea activităților economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale, cu modificările și completările ulterioare, și/sau persoane juridice, care dețin exploatații comerciale autorizate sanitar veterinar.

Ajutoarele excepționale se acordă beneficiarilor care dețin exploatații comerciale cu cod ANSVSA, autorizate sanitar – veterinar, și care desfășoară activitate de creștere și/sau îngrășare și/sau reproducție a suinelor ori activitate de reproducție și/sau incubatie și/sau creștere a păsărilor, în perioada 24 februarie 2022 – 31 iulie 2022, cu condiția menținerii activității până la data de 31 decembrie 2022.

Ajutoarele de adaptare excepționale se acordă pe capacitatea de producție deținută de beneficiar, echivalent UVM, în funcție de categoriile de suine sau păsări.

Valoarea totală ce poate fi acordată per beneficiar nu depășește echivalentul în lei a 150.000 euro în sectorul suin, respectiv 100.000 euro în sectorul avicol.

Cuantumul ajutorului excepțional care se acordă beneficiarilor din sectorul suin pe capacitatea de producție deținută este de:

- a) 200 euro/UVM pentru capacitatea de producție scroafe și/sau scrofițe montate;
- b) 50 euro/UVM pentru capacitatea de producție suine la îngrășat.

Cuantumul ajutorului excepțional care se acordă beneficiarilor din sectorul avicol pe capacitatea de producție deținută este de:

- a) 50 euro/UVM pentru capacitatea de producție găini reproducție rase grele și/sau tineret de reproducție,

găini ouătoare și/sau tineret de înlocuire;

b) 20 euro/UVM pentru capacitatea de producție pui de carne, pui de curcă, precum și pui de găină eclozionați și/sau pui de curcă eclozionați, pe serie.

Potrivit datelor operative, măsurile propuse au în vedere un număr de circa 250 beneficiari în sectorul suin cu aproximativ 553.988 UVM capacitate de producție și circa 310 beneficiari în sectorul avicol cu aproximativ 2.243.643 UVM capacitate de producție.

Regulamentul delegat (UE) 2022/467 al Comisiei din 23 martie 2022, de acordare a unor ajutoare excepționale de adaptare producătorilor din sectoarele agricole prevede că cheltuielile alocate României în legătură cu plățile menționate de prezentele scheme sunt eligibile pentru ajutoare din partea Uniunii Europene doar dacă acele plăți se efectuează până la data de 30 septembrie 2022.

Se impune adoptarea prezentului act normativ, astfel încât pe baza bugetului total alocat, Uniunea Europeană să poată asigura finanțarea cheltuielilor suportate în limita cuantumului prevăzut pentru România și efectuate până la data de eligibilitate prevăzută prin Regulamentul delegat (UE) 2022/467.

2.4. Alte informații*)

Nu este cazul

Secțiunea a 3-a Impactul socioeconomic

3.1. Descrierea generală a beneficiilor și costurilor estimate ca urmare a intrării în vigoare a actului normativ

Beneficiile estimate prin intrarea în vigoare și aplicarea măsurilor cuprinse în prezentul proiect de act normativ au în vedere reducerea sau eliminarea consecințelor negative probabile și posibile generate de actuala situație, precum:

- menținerea sau chiar creșterea gradului de îndatorare a fermierilor vizați de prezenta schemă de sprijin, față de furnizorii de furaje, energie electrică și gaze naturale, cu posibil potențial de decapiatlizare și dependență economică în piață;
- creșterea semnificativă a cheltuielilor de producție pentru producătorii agricoli care au achiziționat sau achiziționează furaje, energie electrică și gaze naturale cu prețuri crescute;
- scumpiri ale produselor agricole, și implicit creșteri prognozate ale prețurilor, cu efecte de perturbare a prețurilor la produsele procesate de industria alimentară, oferite consumatorilor finali;
- impact negativ economic și social datorită creșterilor de prețuri pentru produsele destinate atât consumului uman, cât și a celor utilizate în industria alimentară, cu risc previzibil privind o criză a prețurilor produselor și asigurarea securității alimentare;
- dezechilibre în funcționarea pieței, dificultăți majore de acces al fermierilor la factorii de producție reprezentați de resursele materiale necesare a fi utilizate;
- menținerea vulnerabilității și expunerii față de evoluțiile nefavorabile ale piețelor agricole pentru un sector important de fermieri din structura și realitățile agriculturii autohtone, care produc pentru piață și pentru consum propriu produse de calitate.

3.2. Impactul social

Nu este cazul

3.3. Impactul asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului

Nu este cazul.

3.4. Impactul macroeconomic

Nu este cazul.

3.4.1. Impactul asupra economiei și asupra principalilor indicatori macroeconomici

Nu este cazul.

3.4.2. Impactul asupra mediului concurențial și domeniul ajutoarelor de stat

Ajutoarele de stat din agricultură sunt excluse de la dispozițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 77/2014 privind procedurile naționale în domeniul ajutorului de stat, precum și pentru modificarea și completarea Legii concurenței nr. 21/1996, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 20/2015, cu modificările ulterioare.

3.5. Impactul asupra mediului de afaceri

Aplicarea prevederilor prezentului proiect de act normativ stabilește un sistem de siguranță și predictibilitate privind cheltuielile angajate începând cu data de 24 februarie 2022 și obligațiile de plată ale producătorilor agricoli beneficiari ai schemei, către furnizorii de furaje, energie electrică și gaze naturale.

3.6. Impactul asupra mediului înconjurător

Nu este cazul.

3.7. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva inovării și digitalizării

Nu este cazul.

3.8. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva dezvoltării durabile

Nu este cazul.

3.9. Alte informații

Nu este cazul.

Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani), inclusiv informații cu privire la cheltuieli și venituri

- în mii lei (RON) -

Indicatori	Anul curent	Următorii patru ani				Media pe cinci ani
1	2	3	4	5	6	7
4.1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:	-	-	-	-	-	-
1. buget de stat, din acesta:	-	-	-	-	-	-
1. impozit pe profit	-	-	-	-	-	-
2. impozit pe venit	-	-	-	-	-	-
1. bugete locale	-	-	-	-	-	-
1. impozit pe profit	-	-	-	-	-	-

1. bugetul asigurărilor sociale de stat:	-	-	-	-	-
1. contribuții de asigurări	-	-	-	-	-
d) alte tipuri de venituri (Se va menționa natura acestora.)	-	-	-	-	-
4.2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:	-	-	-	-	-
1. buget de stat, din acesta:	-	-	-	-	-
1. cheltuieli de personal	-	-	-	-	-
2. bunuri și servicii	-	-	-	-	-
1. bugete locale:	-	-	-	-	-
1. cheltuieli de personal	-	-	-	-	-
2. bunuri și servicii	-	-	-	-	-
1. bugetul asigurărilor sociale de stat:	-	-	-	-	-
1. cheltuieli de personal	-	-	-	-	-
2. bunuri și servicii	-	-	-	-	-
d) alte tipuri de cheltuieli (Se va menționa natura acestora.)	-	-	-	-	-
4.3. Impact financiar, plus/minus, din care:	-	-	-	-	-
a) buget de stat	-	-	-	-	-
b) bugete locale	-	-	-	-	-
4.4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare	-	-	-	-	-
4.5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare	-	-	-	-	-
4.6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare	-	-	-	-	-
4.7. Prezentarea, în cazul proiectelor de acte normative a căror adoptare atrage majorarea cheltuielilor bugetare, a următoarelor documente: 1. fișa financiară prevăzută la art. 15 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, însoțită de ipotezele și metodologia de calcul utilizată; 2. declarație conform căreia majorarea de cheltuială respectivă este compatibilă cu obiectivele și prioritățile strategice specificate în strategia fiscal-bugetară, cu legea bugetară anuală și cu plafoanele de cheltuieli prezentate în strategia fiscal-bugetară.					
4.8. Alte informații Resursele financiare necesare implementării schemei de ajutor excepțional în sectorul zootehnic sunt de 129.166,292 mii lei, echivalentul sumei de 26.100 mii euro, care se asigură astfel: a) 63.075,336 mii lei, echivalentul sumei de 12.745,324 mii euro, finanțare externă nerambursabilă conforma Anexei la Regulamentul delegat (UE) 2022/467; b) 66.090,956 mii lei, echivalentul sumei de 13.354,676 mii euro, de la bugetul de stat în conformitate cu prevederile art.2 din Regulamentul delegat (UE) 2022/467 și în limita prevederilor bugetare aprobate pe anul 2022 Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale cu această destinație. Valoarea schemei de ajutor excepțional în sectorul zootehnic este repartizată astfel: a) 71.759,050 mii lei, echivalentul sumei de 14.500 mii euro, pentru sectorul suine; b) 57.407,240 mii lei, echivalentul sumei de 11.600 mii euro, pentru sectorul avicol.					

Cursul utilizat este cel stabilit la rata de schimb de 4,9489 lei pentru 1 euro în conformitate cu prevederile alin. (6) al art.1 din Regulamentul delegat (UE) 2022/467.

Secțiunea a 5-a

Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

5.1. Măsurile normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ

Nu este cazul

5.2. Impactul asupra legislației în domeniul achizițiilor publice

Nu este cazul.

5.3. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația UE (în cazul proiectelor ce transpun sau asigură aplicarea unor prevederi de drept UE)

Prezenta schemă respectă prevederile Regulamentului delegat (UE) 2022/467 al Comisiei din 23 martie 2022, de acordare a unor ajutoare excepționale de adaptare producătorilor din sectoarele agricole, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene seria L 96 din 24 martie 2022.

5.3.1. Măsurile normative necesare transpunerii directivelor UE

Nu este cazul.

5.3.2. Măsurile normative necesare aplicării actelor legislative UE

Nu este cazul.

5.4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene

Nu este cazul.

5.5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente asumate

Nu este cazul.

5.6. Alte informații

Nu este cazul.

Secțiunea a 6-a

Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

6.1. Informații privind neaplicarea procedurii de participare la elaborarea actelor normative

Nu este cazul.

6.2. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate

Proiectul de act normativ se supune dezbaterii în Comisia pentru Dialog Social din Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale. Proiectul de act normativ se transmite pentru consultare structurilor asociative partenariale din sectorul agricol.

6.3. Informații despre consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale

Nu este cazul.

6.4. Informații privind puncte de vedere/opinii emise de organisme consultative constituite prin acte normative

Nu este cazul

6.5. Informații privind avizarea de către:

- a) Consiliul Legislativ
- b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării
- c) Consiliul Economic și Social
- d) Consiliul Concurenței
- e) Curtea de Conturi

Proiectul de act normativ se avizează de către Consiliul Legislativ și Consiliul Economic și Social.

6.6. Alte informații

Nu este cazul.

Secțiunea a 7-a

Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ

7.1. Informarea societății civile cu privire la elaborarea proiectului de act normativ

Sunt respectate prevederile Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată.

Acțiunea de informare s-a realizat prin afișarea proiectului pe site-ul Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale, www.madr.ro, la data de.....

7.2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice

Nu este cazul.

Secțiunea a 8-a

Măsurile privind implementarea, monitorizarea și evaluarea proiectului de act normativ

8.1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ

Proiectul de act normativ se implementează de Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, prin Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură.

8.2. Alte informații

Nu este cazul.

În acest sens am elaborat prezentul proiect de *Hotărâre privind acordarea unor ajutoare excepționale producătorilor agricoli, crescători de animale din sectoarele suin și avicol*, pe care îl supunem spre adoptare.

MINISTRUL AGRICULTURII ȘI DEZVOLTĂRII RURALE

PETRE DAEA

Avizăm :

**VICEPRIM – MINISTRU,
MINISTRUL TRANSPORTURILOR ȘI INFRASTRUCTURII**

SORIN MIHAI GRINDEANU

MINISTRUL FINANTELOR,

ADRIAN CÂCIU

MINISTRUL AFACERILOR EXTERNE,

BOGDAN AURESCU

MINISTRUL JUSTIȚIEI,

MARIAN - CĂTĂLIN PREDOIU